

ENERJİ VERİMLİLİĞİ YASA TASARISI

MECLİSTE

Enerji Verimliliği Komisyonu

**Tasarı
yasalaştığında
doğalgazla
çalışacak
kojenerasyon
tesisleri teşvik
edilecek.**

TBMM Başkanlığına sunulan tasarı yasallaşmayı bekliyor. Avrupa Birliği Müktesebatında kısa vadeli hedefler içinde yer alan ENERJİ VERİMLİLİĞİ YASASI'nın (EVY) 2004 yılında yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. Fakat tasarı, Ankara'da hazırlanmış özgün bir tasarı değil; "Energy Efficiency Law" örneğinden Ülkemize uyarlanmaya çalışılmıştır.

Tasarının olumsuzluk yaratabilecek yanlarını şöyle sıralayabiliriz.

- Tavsiye edici yanları ağırlıklı olmalıdır. Yatırımcının çıkarını yatırımcıya rağmen daha çok düşündüğü görüntüsü verilmemelidir.
- Uygulamanın çok sayıda kuruluş ve işlemlerle sağlanmaya çalışılması olumsuzluk örneğidir. Tasarının aşağıdaki kuruluşlar eliyle uygulanması kurgulanmıştır.

-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB)

-Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİEİ)

-Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu (EVKK) (On altı farklı kuruluşun üst düzey temsilcilerinden oluşur.)

-Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri

-Yetkilendirilmiş Kurumlar

-Yetki belgesi

-Uygulama anlaşması vb.

- Enerji kullanımında **verimliliğin artırılması** ve enerjinin etkin kullanılması konularında kavram kargaşası yaratılmıştır. **Verimlilik** yararlanma oranıdır. Birim enerjiden ne kadar yarar sağlandığıdır; teknolojik gelişimle sağlanır.

Etkinlik, enerjinin yerinde ve

uygun kullanımudur. Tasarrufu içerir. İnsan alışkanlıklarına bağlıdır. Eğitim ve bilgilendirmelerle geliştirilebilir. Enerjinin "verimli kullanılması"ndan iyi ve kısıntısız kullanımı anlaşılabilir.

- Tasarı ile EİEİ, YEK (Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası), DSİ ve MTA kapsamındaki konular da değiştirilmeye çalışılmaktadır. Bu husus karmaşaya, hem de gecikmeye neden olabilecektir.

Maddelerin Değerlendirilmesi;

TANIMLAR maddesinde "..boya çamurları, solventler, plastikler, atık yağlar .. yakıt olarak kullanılması uygun görülen diğer atıklar" enerji üretilen atıklar diye tanımlanmaktadır.

İnsan ve çevre açısından özel yöntemlerle yok edilmesi gerekli yukarıda sayılan tehlikeli atıkların, çevreyi koruma amaçlı bu yasa yardımı ile enerji üretiminde kullanılması mümkün olabilecek, tehlikeli emisyonlar gerekli önlemler alınmadan atmosfere salınabilecektir. Böylece tehlikeli atıkların çevreye zarar vermeden uygun koşullarda saklanması zorunluluğu da ortadan kalkacaktır.

Tasarıda "..Ulusal düzeyde Enerji Verimliliği (EV) stratejisi, plan ve programlarını hazırlamak, etkinliğini değerlendirmek vb. görevler üstlenecek olan EVKK; ETKB, EPDK, EİEİ, MEB, Maliye, Ulaştırma, Sanayi ve Ticaret, Bayındırlık İskan, Çevre Orman Bakanlıkları, DPT, TSE, Hazine, TÜBİTAK, TOBB, TMMOB ve Türkiye Belediyeler Birliği üst düzey temsilcilerinden oluşur."

Bu bileşimde ve 16 kişiden oluşan bir kurul hiçbir ciddi çalışma üretmez, EİEİ'nin telif çalışmalarını onaylar. Kurulun bu bileşimde olması yasa tasarısının fazla değişikliğe uğramadan Meclisten geçmesini sağlayabilir.

YETKİLENDİRMELER bölümünde "EİEİ tarafından meslek odalarına ve üniversitelere uygulamalı eğitim yapabilmeleri ve şirketleri yetkilendirebilmeleri için EVKK onayı ile yetki belgesi verilir."

İşte size keyifli bir çalışma alanı. Yönetmeliği hazırlayan, bir alt'ını yetkilendiriyor. Yetkili kuruluş, uygulama tüzüğünü hazırlayıp yetki belgesi dağıtmaya başlıyor. Enerji Yöneticileri sınavlarla Enerji Yöneticisi Sertifikaları'na kavuşuyor. Enerji Yöneticisi Sertifika Bedelleri her yıl yeniden tespit edilip, peşin tahsil ediliyor. Doğal olarak nihai maliyet yatırımcıya, oradan da tüketiciye yansıyacak. Her şey güzel de sormak gerekir (EV) için bilgiyi, yöntemleri kim üretecek? Bu konuda tasarıda bir bilgi yok. Yıllardır Enerji Yöneticisi Sertifikası veren EİEİ, elektrik dalındaki eğitimlerinde, Kompanzasyon, Harmonik Filtresi ve Değişken Hızlı Yol Vericiler tesisini önermekte, bu üç konu dışında, verimliliği artıracak başka bir konudan söz etmemektedir.

Tasarı ile sanayideki enerji yoğunluğunun azaltılmasını teşvik etmek üzere yılda en az 30 milyon YTL tutarında bir kaynağın dağıtılması öngörülmektedir.

Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri gözetiminde yürütülecek Desteklerin amacına ulaşım ulaşamayacağı belirsizdir.

DİĞER UYGULAMALAR bölümü özellikle bizi ilgilendirmektedir. Bu

madde ile; doğalgazla çalışacak verimliliği yüksek(!) kojenerasyon tesislerinin Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca desteklenmesi öngörülmektedir.

Yanlışlığı şimdiden kanıtlanmış, tamamen dışa bağımlı ve pahalı doğalgaz fiyatları nedeniyle bir bölümü atıl hale gelmiş kojenerasyon tesislerine, Hazine desteği ile yenilerini eklemeyi planlamak ne anlama gelmektedir?

İSTISNALAR bölümünde enerjinin etkin kullanılması gereken kamu binaları ile Türk Silahlı Kuvvetleri tesisleri güvenlik gerekçesi ile yasa kapsamı dışında tutulmuştur. Oysa bu yapıların tasarruf potansiyeli daha yüksektir.

EİEİ TEŞKİLAT KANUNUNDA TADİLATI: 1935 yılında kurulan EİEİ, ülkemiz enerji alanlarının etüt ve planlamasında çok değerli hizmetler üretmiştir. Değişen koşullarla önce 1954 yılında DSİ kurulmuş ve hidrolik havzaların etüt ve planlamasında bu kuruluş görevlendirilmiştir. 1954 yılında MTA Enstitüsü ile jeotermal sahaların incelenmesi ve sondaj işleri bu kuruluşa bırakılmıştır. Nihayet 1970 yılında TEK kurularak enerjinin üretimi, iletimi, dağıtımı bu kuruma bırakılmış, sonuçta boşa çıkan EİEİ, 1981 yılında Bakanlık oluru ile "Alışılmamış Enerji Kaynaklarının Geliştirilmesi" (güneş, biyomas, biyogaz, rüzgar, med-cezir vb..) konularında görevlendirilmiştir.

1935 yılından kalma teşkilat yapısı ile EİEİ'nin verimliliğini yitirmiş, özgün ürün yaratma gücünü kaybetmiş durumda olduğu yasa tasarısından açıkça gözükmektedir. Yabancı danışman ve Avrupa

Birliği verilerine bire bir bağlı davranan EİEİ'nin performansını, rüzgar konusundaki ürünlerinde de görmek mümkündür. Bu tasarı ile EİEİ eski gücüne kavuşma özleminde olduğu görülüyor. Tasarı yasalaşırsa EİEİ, DSİ gibi hidro-metrik ölçüm istasyonları kurup işletebilecek, MTA gibi sondajlar yapabilecektir.

Mikro Kojenerasyon, tasarıda doğalgaz ile çalışan yüksek verimli kojenerasyon tesislerinin üniversiteler, hastaneler, toplu konutlar, tatil köyleri, blok apartmanlar, otel, spor tesisleri, kütüphaneler, müzeler, konaklama tesisleri ile alışveriş merkezleri tarafından kurulması özendirilmektedir.

Ülkemizdeki dağıtım şebekesinin işletme güvenliğini etkileyecek ve dışa bağımlı yakıtlarla çalışacak bu mikro tesislerle (EV) geliştirmeyi amaçlamak, EİEİ'nin buluşları olsa gerek.

YEK YASASINA EK MADDE önerilerek, Yenilenebilir Enerji Kaynağı kullanarak en çok 100 kW gücünde üretim tesisi kurmak özendirilmektedir.

Geçici Madde ile, YEK yasası kapsamında üretilen enerjinin tamamı on yıl süre ile TEİAŞ tarafından 5,5 € cent/kWh bedelden az olmamak kaydı ile satın alınacaktır.

Son iki maddenin YEK yasasında değişiklik yaparak çözümlenmesinin daha uygun olacağı açıktır.

Yasa ile ilgili Odamız önerileri ve dünyadaki uygulamalar önümüzdeki uygulamalar önümüzdeki sayılarda ele alınacaktır.